

PRANEŠIMAS
humanitarinis transportas vs. prievolė deklaruoti tarptautinį vežimą keliais
SENT sistemoje (RMPD)

1. Nustatymas, ar subjekto atliekamiems veiksams taikomos 2001 m. rugsėjo 1 d. Kelių transporto įstatymo nuostatos

Siekiant nustatyti, ar užsienio subjektui taikoma vežimo deklaravimo EMPD/SENT prievolė, pirmiausia reikia nustatyti, ar konkrečiam subjektui ir vežimui taikomos Kelių transporto įstatymo nuostatos.

Pagrindinės sąvokos, taikomos nustatant užsienio subjektų prievolę deklaruoti vežimą

Krovininis automobilis - pagal 1997 m. birželio 20 d. Kelių eismo įstatymo 2 str. 42 punktą, tai motorinė transporto priemonė, pagal konstrukciją skirta kroviniams vežti; ši sąvoka taip pat apima furgonus, pagal konstrukciją skirtą vežti kroviniams ir keleiviams nuo 4 iki 9 asmenų, įskaitant vairuotoją.

Transporto priemonė - pagal Reglamento (EB) Nr. 1072/2009 2 str. 1 dal. - valstybėje narėje registruota motorinė transporto priemonė arba transporto priemonių junginys, iš kurių bent viena motorinė transporto priemonė yra registruota valstybėje narėje ir naudojama tik kroviniams vežti.

Specialios paskirties transporto priemonė - pagal 1997 m. birželio 20 d. Kelių eismo įstatymo 2 str. 36 punktą, tai motorinė transporto priemonė arba priekaba, skirta atlikti specialią funkciją, kuriai atlikti reikia pritaikyti kėbulą arba turėti specialią įrangą; šia transporto priemone gali būti vežami su tos funkcijos atlikimu susiję asmenys ir kroviniai.

Nekomercinis vežimas - pagal 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 561/2006 - tai bet koks vežimas keliais, išskyrus vežimą komerciniais pagrindais ar savo reikmėms, už kurį negaunamas joks tiesioginis ar netiesioginis atlygis ir kuris tiesiogiai ar netiesiogiai neduoda jokių pajamų nei transporto priemonės vairuotojui, nei kam nors kitam, ir kuris nėra susijęs su profesine ar komercine veikla.

Humanitarinė pagalba – tai materialinė ir logistinė parama žmonėms, nukentėjusiems nuo stichinių ir žmogaus sukeltų nelaimių (ginkluoti konfliktai, karai, sausras, žemės drebėjimai, cunamiai ar uraganai).

Prievolės deklaruoti tarptautinį vežimą keliais SENT sistemoje (RMPD) taikymo asmeninė ir materialinė sritis

Remiantis , 2001 m. rugsėjo 1 d. Kelių transporto įstatymo 28b str. 1 dal. prieš pradėdamas vežimą Lenkijos Respublikos teritorijoje, užsienio subjektas privalo

deklaruoti vežimą Elektroninėje transporto priežiūros sistemoje (SENT) ir gauti pranešimo patvirtinimą, kuriame būtų nurodytas šio pranešimo numeris Tarptautinio kelių transporto registre (RMPD).

Tai taikoma vežimams, kuriems reikalingas leidimas vykdyti tarptautinį krovinių vežimą keliais pagal Lenkijos dvišalius susitarimus dėl tarptautinio krovinių vežimo keliais, arba Europos transporto ministrų konferencijos išduotas daugkartinis EKMT leidimas, taip pat tais atvejais, kai pagal Lenkijos Respubliką įpareigojančių tarptautinių susitarimų dėl krovinių vežimo keliais nuostatas pareiga turėti šiuos leidimus netaikoma.

Kelių transporto įstatyme nustatyta, kad abipusiškumo pagrindu, jei Lenkijos Respublikos ratifikuotose tarptautinėse sutartyse nenumatyta kitaip, užsienio vežėjas, turintis teisę vykdyti kelių transporto veiklą pagal jo registruotos buveinės šalyje taikomus įstatymus, gali ją vykdyti Lenkijos Respublikos teritorijoje, vadovaudamasis šiame įstatyme nustatytais principais.

Užsienio vežėjams reikalingas leidimas vykdyti tarptautinį krovinių vežimą keliais, kai:

- **vykdomas tarptautinis pervežimas keliais,**
- **vykdomas nekomercinis tarptautinis vežimas keliais (vežimas savo reikmėms).**

Be to, atkreipkite dėmesį, kad Kelių transporto įstatymo nuostatos taikomos vežimams atliekamiems šiomis transporto priemonėmis:

- kurių **bendras leistinas svoris didesnis nei 3,5 t** , vykdam tarptautinį nekomercinį krovinių vežimą keliais,
- kurių **bendras leistinas svoris didesnis nei 2,5 t** , vykdam tarptautinį krovinių vežimą keliais.

2. Jei subjektui ir vežimui taikomos Kelių transporto įstatymo nuostatos → prievolė deklaruoti SENT RMPD

- **nuo 2024 m. lapkričio 1 d.** – vežėjams, kurie nėra įsisteigę ES valstybėje narėje, Šveicarijos Konfederacijoje arba ELPA valstybėje narėje,
- **nuo 2025 m. sausio 1 d.** – vežėjams iš kitų ES valstybių narių, Šveicarijos Konfederacijos arba ELPA valstybių narių. Tai tik subjektai, kurie Lenkijos teritorijoje vykdo kelių transporto **pervežimus į ES nepriklausančią šalį arba iš jos pagal leidimą, kurio reikalaujama pagal tarptautinius susitarimus.**

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, **reikėtų aiškiai pabrėžti, kad prievolė registruotis SENT sistemoje netaikoma Europos Sąjungos vežėjams, kurie vykdo tranzitinius vežimus per Lenkijos teritoriją ir vežimus tarp**

Lenkijos ir Europos Sąjungos valstybių narių pagal 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1072/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinio krovinių vežimo kelių transportu rinką taisyklių.

Prievolė teikti deklaracijas SENT sistemoje **taip pat netaikoma kabotažiniams vežimams** Lenkijos teritorijoje, kuriuos Europos Sąjungos vežėjai vykdo pagal

Reglamento Nr. 1072/2009 nuostatas.

Jei deklaracijų registras nepasiekiamas, Generalinei kelių transporto inspekcijai (awaria.zezwolenia@gitd.gov.pl) siunčiamas deklaraciją pakeičiantis dokumentas (*kompiuteriu užpildytas dokumentas lotyniškais rašmenimis, įkeltas PDF formatu*) ir iš šios institucijos turi būti gautas šio dokumento gavimo patvirtinimas. Išsami techninė informacija apie procedūrą, be kita ko, pateikta tinklalapyje <https://www.gov.pl/web/gitd/sent>

3. Prievolė deklaruoti krovinių vežimą keliais SENT/RMPD sistemoje netaikoma:

- **pervežimams nekrovinine transporto priemone;**
- **specialiosioms transporto priemonėms**, kurios apibrėžtos 1997 m. birželio 20 d. Kelių eismo įstatymo 2 str. 36 punkte (*specialioji transporto priemonė – tai motorinė transporto priemonė arba priekaba, skirta atlikti specialią funkciją, kuriai atlikti reikia pritaikyti kėbulą arba turėti specialią įrangą; šia transporto priemone gali būti vežami su tos funkcijos atlikimu susiję asmenys ir kroviniai*);
- **nekomerciniams vežimams, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 561/2006 nuostatose**, kai tai nėra vežimas keliais ar vežimas savo reikmėms, bet yra vykdomas vykdant nekomercinį vežimą, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 561/2006 nuostatose, kurį vykdo subjektas, nevykdantis tarptautinio krovinių vežimo keliais ar tarptautinio vežimo keliais savo reikmėms,
- humanitarinės pagalbos vežimams, **vykdomiems kaip nekomercinis vežimas pagal Reglamento (EB) Nr. 561/2006 nuostatas**

KROVINIŲ VEŽIMAS KELIAIS pvz. humanitarinės pagalbos

Ar vežimui taikomos Kelių transporto įstatymo nuostatos?

TAIP |

NE

Ar subjektas yra įsisteigęs ES valstybėje narėje, Šveicarijos Konfederacijoje arba ELPA valstybėje narėje?

TAIP

NE

Neprivaloma deklaruoti SENT

Ar subjektas vykdo tranzitinius pervežimus per Lenkijos teritoriją ar pervežimus tarp Lenkijos ir Europos Sąjungos valstybių narių pagal 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1072/2009 nuostatas?

TAIP

NE

Nuo 2024 m. lapkričio 1 d. taikoma prievolė SENT RMPD sistemoje deklaruoti vežimą: vykdomą pagal leidimą vykdyti tarptautinį krovinių vežimą keliais; vykdomą remiantis daugiašaliu ETMK leidimu; vykdomą be leidimo - liberalizuotą vežimą pagal dvišalius susitarimus su Lenkijos Respublika arba vežimą, kuriam nereikia leidimo, pvz., vežimą pagal 2022 m. birželio 29 d. Ukrainos ir Europos Sąjungos susitarimą dėl krovinių vežimo keliais; vykdomą pagal Generalinės kelių transporto inspekcijos administraciniu sprendimu išduotą kabotažo leidimą.

Neprivaloma deklaruoti SENT RMPD

Ar subjektas vykdo kabotažinius vežimus Lenkijos teritorijoje pagal Reglamento Nr. 1072/2009 nuostatas?

TAIP

NE

Neprivaloma deklaruoti SENT

Nuo 2025 m. sausio 1 d. - kitų Europos Sąjungos valstybių narių, Šveicarijos Konfederacijos ar ELPA valstybių narių vežėjai, vykdančys Lenkijos teritorijoje krovinių vežimą kelių transportu į ES nepriklausančią šalį arba iš jos (t.y. trečiųjų šalių), remdamiesi leidimu, kurio reikalaujama pagal Lenkiją įpareigojančio tarptautinio susitarimo nuostatas, ir ta šalis privalo deklaruoti SENT RMPD vežimą:

- vykdomą pagal leidimą vykdyti tarptautinį krovinių vežimą keliais;
- vykdomą remiantis daugiašaliu ETMK leidimu;
- vykdomą be leidimo - liberalizuotą vežimą pagal dvišalius susitarimus su Lenkijos Respublika arba vežimą, kuriam nereikia leidimo, pvz., vežimą pagal 2022 m. birželio 29 d. Ukrainos ir Europos Sąjungos susitarimą dėl krovinių vežimo keliais;

Jei vis dar abejojate, ar privalote deklaruoti vežimą RMPD SENT sistemoje, siūlome apsvarstyti galimybę tai padaryti, nes vežimą deklaruojančiam subjektui nekyla jokių pasekmių dėl neprivalomo deklaruoti vežimo deklaravimo.